

นิชากา เฉยพันธ์ 2551: การใช้ประโยชน์ที่ดินและสภาพเศรษฐกิจสังคมหลังการขาย
ที่ดินของเกษตรกรบ้านไทยสามัคคี และบ้านไทยพัฒนา อำเภอวังน้ำเขียว
จังหวัดนครราชสีมา ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน) สาขาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
อย่างยั่งยืน โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา:
รองศาสตราจารย์จวงจันทร์ ดวงพัตรา, Ph.D. 81 หน้า

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และศึกษา
สภาพเศรษฐกิจและสังคมก่อนและหลังการขายที่ดินของเกษตรกรหมู่บ้านไทยสามัคคี และ
หมู่บ้านไทยพัฒนา อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยการประเมินชุมชนอย่างเร่งด่วน
ได้แก่ การสังเกตการณ์โดยตรง การทำภาพตัดขวาง การทำแผนที่อย่างมีส่วนร่วม การจัด
อภิปรายกลุ่ม การจัดทำปฏิทินกิจกรรมการเพาะปลูก และสัมภาษณ์เกษตรกรที่ขายที่ดิน จำนวน
44 ครัวเรือน ในปี พ.ศ. 2549 วิเคราะห์และแปลผลจากภาพถ่ายทางอากาศ และวิเคราะห์ปัจจัย
ทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ผลการศึกษา พบว่า ในปี พ.ศ. 2520 รัฐได้จัดสรรที่ดินทำกินให้กับเกษตรกรครัวเรือน
ละ 10 ไร่ และเป็นที่อยู่อาศัยครัวเรือนละ 1 งาน การถือครองที่ดินส่วนใหญ่เป็นใบชำระภาษีบำรุง
ท้องที่ประจำปี (ภบท.5) เกษตรกรส่วนใหญ่ขายที่ดิน ในปี พ.ศ. 2544 เนื่องจากรายได้จากการ
ปลูกพืชลดลง ก่อนการขายที่ดินเกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ ไม่มีการเลี้ยงสัตว์ มี
รายได้หลักจากภาคการเกษตร ใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำไร่และเป็นที่อยู่อาศัย อาชีพหลักคือ
ปลูกมันสำปะหลัง ข้าวโพด และอ้อย หลังการขายที่ดินเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการเกษตร
เนื่องจากไม่มีที่ดินทำกิน มีที่ดินที่เป็นที่อยู่อาศัยเพียงอย่างเดียว จึงไม่มีรายได้จากการปลูกพืชแต่
มีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์ และรับจ้าง เกษตรกรมีหนี้สินลดลง วิถีชีวิตของเกษตรกรเปลี่ยนแปลง
ไปจากเดิม ความสัมพันธ์ในครัวเรือน และเพื่อนบ้านลดลง กิจกรรมและพิธีกรรมทางศาสนา
ลดลง ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินหลังการขายที่ดิน ในหมู่บ้านมีแหล่งชุมชน และแหล่งน้ำ
เพิ่มขึ้น มีการปลูกพืชไร่มากขึ้น มีการปลูกยางพารา แต่การปลูกไม้ผลลดลง

นิชากา เฉยพันธ์

ลายมือชื่อนิติ

รองศาสตราจารย์จวงจันทร์ ดวงพัตรา

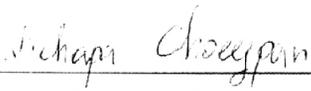
ลายมือชื่อประชานกรรมการ

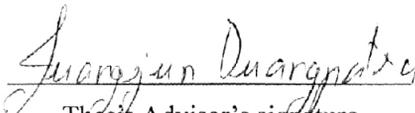
26/11/51

Nichapa Choeypan 2008: Farmers' Land Used and Socioeconomic after Land Sale in Thaisamakkhi and Thaipattana Village, Wang Nam Khiao District, Nakhon Ratchasima Province. Master of Science (Sustainable Land Use and Natural Resource Management), Major Field: Sustainable Land Use and Natural Resource Management, Interdisciplinary Graduated Program. Thesis Advisor: Associate Professor Juangjun Duangpatra, Ph.D. 81 pages.

The objective of this research was to study the changes of land uses and socio-economic before and after land selling of farmers in Thaisamakkhi and Thaipattana Villages, Wang Nam Khiao District, Nakhonratchasima Province. Rapid rural appraisal: direct observation, transecting survey, participatory mapping, group discussion, village crop calendar and semi-structured interview of 44 households were conducted in 2006. Data analysis on socio-economic factors relating to land use changes and interpretation of satellite photographs were employed.

Results revealed that in 1977, the government allocated 10 rai of land for each family to earn their living and 0.25 rai for housing purpose. Land certificate was the annual payment bill of local maintenance tax (Por Bor Tor 5). Land selling was mostly done in 2001 due to less income from cropping. Before land selling, farmers earned their living by planting field crops, no animal raising. Their incomes were from agricultural sector. Lands were used for planting cassava, corn and sugarcane and housing. After land selling, there was not farm cropping. Their land uses were only for housing. Farmers had no income from agriculture sector but only from animal raising and labor. Their debts thus, decreased. Farmers changed their livelihood, less family relation and less communication with other villagers as well as social and Buddhist activities. After land selling, there were more human communities and more water resources in the two villages. More farm cropping lands and rubber plants were found while fruit planting decreased.

Student's signature

 26 4 2008
Thesis Advisor's signature